

این برنامه‌ی عمل ماست با دقت بخوانید ...

متن کامل مصوبه‌ی هفتادمین جلسه‌ی شورای عالی آموزش و پرورش در مورد اصول و چارچوب برنامه و فعالیت‌های آموزشی و پرورشی دوره‌ی پیش‌دبستانی

اشاره

شورای عالی آموزش و پرورش در جلسه‌ی ۷۷۰ خود به تاریخ ۲۵ تیرماه ۱۳۸۷، اصول و چارچوب برنامه و فعالیت‌های آموزشی و پرورشی دوره‌ی پیش‌دبستانی (ویژه‌ی مریبان و دست‌اندرکاران) را به تصویب رساند. به لحاظ اهمیت این مصوبه و لزوم آگاهی تمام مریبان، کارشناسان و مدیران شاغل در واحدهای پیش‌دبستانی سراسر کشور، متن کامل مصوبه را در پی می‌اوریم. بدیهی است، با تصویب این مصوبه، کلیه‌ی فعالیت‌های مراکز پیش‌دبستانی در سراسر کشور باید مطابق با بخش‌های گوناگون مصوبه‌ی شورای عالی آموزش و پرورش باشد.

با عنایت به بند ۶ مصوبه‌ی جلسه‌ی ۴۲۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۱۶/۴/۷۷، مبنی بر این که (کلیه‌ی مسائل آموزش پیش‌دبستانی در شورای عالی آموزش و پرورش مطرح شود) و با توجه به بند الف تبصره‌ی ۴ ماده‌ی ۳ قانون تأسیس مدارس غیرانتفاعی^۱ و با استناد به ماده‌ی ۵ اساسنامه‌ی دوره‌ی پیش‌دبستانی مصوب شورای عالی آموزش و پرورش، اصول و چارچوب راهنمای برنامه و فعالیت‌های آموزشی و پرورشی مراکز پیش‌دبستانی برای استفاده‌ی دست‌اندرکاران، کارشناسان آموزش و پرورش و تولیدکنندگان مواد آموزشی و پرورشی به شرح زیر تصویب می‌شود:

- در اساس نامه‌ی دوره‌ی پیش‌دبستانی مصوب شورای عالی آموزش و پرورش و متناسب با شرایط سی نوآموزان به شرح زیر می‌باشد:
۱. پرورش مهارت‌های جسمی - حرکتی
  ۲. پرورش روحیه و رفتار عاطفی
  ۳. پرورش مهارت‌های ذهنی
  ۴. پرورش صفات اخلاقی و رفتارهای اجتماعی مبتنی بر ارزش‌های اسلامی
  ۵. انس با قرآن و علاقه به یادگیری آن
  ۶. پرورش ذوق هنری و زیبایی‌شناسی
  ۷. تقویت حس دینی و علایق مذهبی
  ۸. پرورش هویت ملی
  ۹. پرورش مهارت‌های زبان فارسی
  ۱۰. ارتقای سطح بهداشت و ایمنی
  ۱۱. آشنایی با محیط زیست و علاقه و انس با طبیعت و حفظ آن.

ویژگی‌های عمومی مریبان پیش‌دبستانی

۱. دانش و توانایی برقراری ارتباط خوب و صحیح با کودکان، والدین و کارکنان را داشته باشد.
۲. به حرفه و کار خود علاقمند بوده، اعتماد به نفس، صبر و حوصله‌ی کافی را برای کار با کودکان داشته باشد.
۳. روحیه‌ای شاد و ظاهری آرایه با رعایت شیوه‌های اسلامی داشته باشد.
۴. از سواد قرآنی برخوردار باشد و به آموزش قرآن در دوره‌ی پیش‌دبستان علاقه‌مند باشد. مریبان مراکز پیش‌دبستانی اقلیت‌های مذهبی، از این شرط مستثنأ استند.
۵. با عناصر «راهنمای تفصیلی برنامه و محتواهی آموزشی و پرورشی دوره‌ی پیش‌دبستانی»، «برنامه‌ی انس کودک با قرآن، روش‌های تربیتی کودک، آموزش زبان فارسی (برای مناطق دوزبانه) (که در قالب برنامه‌ی آموزش مریبان پیش‌دبستانی توسعه شورای عالی آموزش و پرورش پیش‌بینی می‌شود) آشنا و مهارت‌های لازم را کسب کرده باشد.
۶. عز از سلامت جسمی و روانی لازم برای انجام وظیفه و قدرت بیان شیوه برخوردار باشد.
۷. به اصول اخلاقی پای بند باشد.
۸. حداقل دارای مدرک دوره‌ی کارданی مرتبط باشد.

ارزش‌بایی

- ارزش‌بایی در دوره‌ی پیش‌دبستان با مشاهده‌ی عملکرد گروه نوآموزان صورت می‌گیرد.
- ارزش‌بایی کودکان باید حین فرایند یادگیری صورت گرفته، رشد آنان را در همه‌ی ابعاد اجتماعی، عاطفی، اخلاقی و اعتقادی، شناختی و جسمانی مورد سنجش قرار دهد و به منظور کمک به پیشرفت نوآوران در امر یادگیری انجام شود.
- عملکرد کودک را نباید با عملکرد کودک دیگر مقایسه کرد و رفتار هر

۱. آموزش و پرورش به عنوان تنها مرجع صادر کننده‌ی مجوز تأسیس مراکز دوره‌ی پیش از دبستان محسوب می‌شود و کلیه‌ی مراکز پیش‌دبستانی اعم از مراکز وابسته به آموزش و پرورش و سایر نهادهای دولتی و غیردولتی (از جمله سازمان بهزیستی) ملزم به تطبیق برنامه‌های خود با این مصوبه هستند.
۲. سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی موظف است، راهنمای تفصیلی دوره‌ی پیش‌دبستانی را به همراه راهنمای برنامه‌ی انس با قرآن و نیز راهنمای برنامه‌ی زبان آموزی کودکان مناطق دوزبانه، تدوین نماید. این راهنمای پس از تایید اعضای شورای عالی آموزش و پرورش لازماً اجرا خواهد بود.
۳. وزارت آموزش و پرورش موظف است، زمینه‌ی تولید برنامه و محتواهی آموزش‌های توجیهی برای مریبان، مسئولان و دستاندرکاران و نیز تولید کنندگان رسانه‌های آموزشی مراکز پیش‌دبستانی را براساس این مصوبه فراهم نماید.
۴. دوره‌ی آموزش پیش از دبستان به عنوان آموزش غیررسمی، با مشارکت مردم و نهادهای غیر دولتی اجرا می‌شود.
۵. وزارت آموزش و پرورش موظف است بر اجرای صحیح مفاد این مصوبه در همه‌ی مراکز دوره‌ی پیش‌دبستانی نظارت نماید و گزارش عملکرد آن را به صورت دوسالانه به شورای عالی آموزش و پرورش ارائه کند.

رویکرد برنامه و فعالیت‌های دوره‌ی پیش‌دبستانی

از آنجایی که سال‌های اولیه زندگی کودک زیرینای تکوین شخصیت اوست، چنان‌چه تعلیم و تربیت کودک در دوران سیاست، مبتنی بر فطرت الهی، به خوبی سامان یابد، امید می‌رود در آینده سرشت حقیقت‌جویی، فضیلت‌خواهی، عبودیت و... در او بروز نماید. از این‌رو، برنامه و فعالیت‌های دوره‌ی پیش‌دبستان با رویکرد «شکوفایی فطرت الهی» طراحی و تدوین می‌گردد.

اصول حاکم بر فعالیت‌های آموزشی و پرورشی دوره‌ی پیش‌دبستانی

۱. هماهنگ با اهداف و محتواهی دوره‌ی ابتدایی باشد.
۲. به فرهنگ بومی و محلی کودکان عنايت داشته و محتواهی مورد نیاز به صورت غیرمتوجه تدوین شود.
۳. تقاضات‌های فردی و نقش‌های جنسیتی را به رسمیت بشناسد.
۴. فعالیت‌ها تلفیقی، پویمانی و انعطاف‌پذیر باشند و متناسب با توانایی‌ها، نیازها و علایق فطری کودکان و با رعایت عنصر شادی و نشاط کودکانه طراحی شوند.
۵. بر مشارکت و نقش فعال خانواده در دست‌بایی به اهداف تأکید داشته باشد.
۶. ارزش‌بایی نوآموزان براساس مشاهده‌ی رفتار و عملکرد گروهی آنان، با رویکرد تشویقی صورت گیرد.

اهداف برنامه و فعالیت‌های دوره‌ی پیش‌دبستانی

اهداف برنامه و فعالیت‌های دوره‌ی پیش‌دبستان، برگرفته از اهداف مندرج

کودک تنها با رفتار گذشته‌ی خودش قابل مشاهده است. بنابراین، با توجه به اصول و اهداف برنامه، دستیابی کودک به حد معینی از یادگیری مورد انتظار نیست.

- ارزش‌بایی، فرصتی است که مربی کار خود را نیز ارزیابی کند تا این طریق در کیفیتبخشی به فرایند یاددهی - یادگیری فعالانه بکوشد.

- ارزش‌بایی باید براساس محتوای فعالیتهای مربوط انجام گیرد و نتیجه‌ی آن به منظور همکاری و هماهنگی بیشتر با اولیای کودکان، به ایشان گزارش شود.

- ارزش‌بایی در این دوره، از طریق مشاهده‌ی رفتار کودک در گروه و به صورت توصیفی انجام می‌گیرد و از هر گونه آزمون و نمره‌دهی و صدور کارنامه باید پرهیز شود.

محتوای آموزشی و پرورشی دوره‌ی پیش‌دبستانی

محتوای متدالو در این دوره مشتمل بر عنوانین زیر است:

انس با قرآن، قصه، شعر و سرود، بازی، نقاشی، کاردستی، نمایش خلاق، بحث و گفت‌و‌گو، مشاهده، آزمایش، گردش علمی و تماسای فیلم و آشنایی با نحوه استفاده از فناوری‌های جدید. این فعالیتها در فرایند تولید محتوای آموزشی، با نگاه تلقیقی به حوزه‌های یادگیری دینی، اجتماعی، هنری، ریاضی، تربیت بدنی و علوم، طراحی و با هدایت مربی، به روش فعال به اجرا در می‌آیند.

مدت زمان برنامه در این دوره شامل حداقل ۵ روز در هفته با حدود ۳/۵ ساعت فعالیت روزانه می‌باشد.

موضوع: اصول و چارچوب برنامه و فعالیتهای آموزشی و پرورشی دوره‌ی پیش‌دبستانی در هفت‌صد و هفتادمین جلسه‌ی شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۸۷/۴/۲۵ به تصویب رسید.

مهدی نوید

دبير شورای عالی آموزش و پرورش

علیرضا علی احمدی
وزیر آموزش و پرورش

اصول و چارچوب برنامه و فعالیتهای آموزشی و پرورشی دوره‌ی پیش‌دبستانی مورد تأیید است.

محمد احمدی نژاد

رئیس جمهور و رئیس شورای عالی آموزش و پرورش

زیرنویس

۱. اخذ مجوز رسمی از وزارت آموزش و پرورش چهت تأسیس واحدهای آموزشی در مقاطع مختلف تحصیلی (کودکستان، دبستان، مدرسه‌ی راهنمایی، دبیرستان و آموزشگاههای امادگی کنکور و کلاس‌های تقویتی).

۲. راهنمای برنامه‌ی آموزشی و پرورشی دوره‌ی پیش‌دبستانی توسط وزارت آموزش و پرورش تهیه و به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش می‌رسد. در چارچوب راهنمای مذکور، مواد آموزشی به صورت غیر متمرکز تهیه می‌شود.